

Magyar Bálint: Figyelmeztetés a SZOTE rektorának

A szegedi egyetemi integráció kiemelt támogatására van remény – mondta Magyar Bálint. (Fotó: Nagy László)

A szegedi felsőoktatás jubileuma alkalmából Szegeden tartózkodó Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter, valamint Dinya László államtitkárhelyettes találkozott szombaton dr. Fráter Loráddal, a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem rektorával. Tájékoztatták a rektort a kultusztervezési főosztály, illetve egy e célra létrehozott bizottság vizsgálatainak tapasztalatairól és következményeiről. A vizsgálatok végkövetkeztéséről természetesen írásban is értesíti a minisztérium az orvos egyetem vezető testületét és rektorát. Magyar Bálint szombaton a Délmagyarországnak is elmondta, mit közölt a rektorral.

– Az ellenőrzési főosztály javaslatára a művelődési tárca két dolog miatt figyelmeztetésben részesíti dr. Fráter Loránd rektor urat. Nem teljes mértékben megfelelő módon teljesítette a Munkaügyi Bíróság döntését, amely bizonyos egyetemi oktatók munkakörükbe való visszahelyezéséről szól. Másrészt az általa vezetett, egyetemet irányító testület megsértette a szervezeti és működési szabályzatot, amikor bizonyos személyi ügyekről való döntéskor nem alkalmaztak titkos szavazást.

● **A figyelmeztetés fegyelmi szankciónak tekintendő?**

– Fegyelmi folyamat része, de nem kívánja meg fegyelmi bizottság felállítását. Szeretnénk volna az ügyet mielőbb lezárni – sokféle ok miatt ez csak most sikerült.

● **Mit mérlegeltek, amikor úgy döntöttek, hogy a tárca figyelmeztetésben részesíti dr. Fráter Lorándot?**

– Mindent.

● **Az is, hogy fél év múl-**

va lejár a rektor megbízatása?

– Fegyelmi ügyekben nem lehet szempont, hogy kinek meddig tart a megbízatása. De mérlegeltük dr. Fráter Loránd egész eddigi rektori tevékenységét, azt, hogy mit tett egyetemének a talpraálltásáért, modernizációjáért, gazdasági helyzetének megerősítéséért. Olyan világban élünk, amelyben nincsenek eladósodott intézmények közé, s közülük is a SZOTE anyagi helyzete kifejezetten biztató.

● **A FEFA integrációs pályázatokat elbíráló bizottság is tekintettel lesz az egyetemek gazdasági erőnlétére?**

– A bizottság az integráció tartalmát hivatott elbírálni, és azt, hogy mennyire megvalósított a tervezett egyesítés, életképes-e az új szervezet. Olyan egyetemeknek már a helyzetükből adódóan előnyük lehet, amelyek korábban egy-egy nagy egyetem szétaprózásával jöttek létre. Ezeket sokkal könnyebb újra egyesíteni, mint olyan intézményeket, amelyek egymástól függetlenül, elkülönülten jöttek létre. Ezért a szegedi – és a debreceni – integrációs kísérlet rendkívül reményteljes abban a tekintetben, hogy egy valóban egységes, komoly, nagy egyetem jöhet létre a jelenleg önálló felsőoktatási intézményekből. Ezt nyilvánvalóan értékelni fogja a FEFA-bizottság, amely az általa elosztható pályázati összegeket nem kívánja egyenletesen teríteni: a példaadó és továbbfejlődésre képes integrációs kísérleteket kívánjuk kiemelten támogatni.

Sulyok Erzsébet

A Széchenyi Kör ülése

● **Tudósítónktól**
A Széchenyi Kör szegedi klubja október 17-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja következő összejövetelét a Bibliotéka Kft. épületében a Kálvária sugárút 14. alatt. A programban két elő-

adás szerepel: dr. Nagy Péter Érdekképviselet az adózásban címmel ad elő, dr. Novák Ákos pedig a Széchenyi Kör 1997-es országos közgyűlésének szegedi előkészületeiről tart beszámolót.

Átalakulóban van a felsőoktatás Jubileumi ünnep Szegeden

A szegedi felsőoktatás jubileumi ünnepségeire Szegedre látogatott szombaton Göncz Árpád köztársasági elnök. Résztvett és beszédet mondott a József Attila Tudományegyetem ünnepi tanácsülésén, amelyen honoris causa doktorrá avattak két kiváló tudóst.

A kolozsvári egyetem Szegedre településének 75. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek kiemelkedő eseménye volt a József Attila Tudományegyetem Tanácsának szombaton, a színházban megtartott ünnepi ülése. A külsőségeiben is impozáns, tradíciót tisztelő tanácsülés díszvendége volt Göncz Árpád köztársasági elnök, Magyar Bálint művelődési és közoktatási miniszter, Gyulai Endre Szegedcsanádi megyés püspök, Szalay István, Szeged polgármestere, az orvos egyetem rektora, a négy szegedi főiskola és a biológiai kutatóközpont főigazgatója. Eljöttek a JATE társintézményeinek képviselői, testvéregyetemeinek rektorai, valamint a dél-alföldi régió megyei önkormányzatainak vezetői.

Dr. Mészáros Rezső rektor ünnepi beszédében áttekintette a szegedi egyetem 75 évét, főválasztotta a felsőoktatás jelenét és beszélt arról, hogy a jövő az újra egységes, az intézmények integrációjával megvalósuló Szegedi Egyetem (beszédének szerkesztett változatát szombati mellékletünkben közöltük).

Göncz Árpád tisztánél fogva a magyar nép egésze nevében köszöntötte a 75 éves szegedi felsőoktatást. Az egyetem sorsa az ország újkori történetével párhuzamosan alakult, az egyetemi oktatás minden viszonyát megváltoztató szombati mellékletünkben közöltük. A megtartandó hagyományok közül kiemelték az egykori erdélyi peregrinációk példáját, akik külföldi országokba mentek tanulni, majd visszatértek, hogy tudásukat hazájuk szolgálatára fordítsák. Az európai országok közösségébe tartozó, Európára és a világra nyitott Magyarországon megszűnik majd a peregrináció áldozat jellege, megszokozódnak viszont a lehetőségei. A lényeg ma-

Különleges alkalomnak számítottak a Röszkén hatodik alkalommal megrendezett falunapok. Nemcsak azért, mert a millectenárium jegyében zajlottak az események, hanem mert végre elkészült a község monográfiája is.

A falunapok zenés ébresztővel kezdődtek szombattal reggel Röszkén, majd ünnepi szentmisére vonult a falu lakossága. Ezt követően megkoszorúzták az öt esztendővel ezelőtt felavatott Gróf Klebelsberg Kunó emléktáblát, megemlékezve a jeles kultuszminiszterrel, aki „nem a hadsereg, hanem a szellemre alapozta Magyarországot jövőjét”.

Ünnepi műsorral nyitották meg utána a falunapokat a Petőfi Sándor Művelődési Házban, ahol az egyik fontos esemény a hosszú évek óta készülő Röszke monográfia átadása volt. A vaskos kötetet szerkesztője, Péter László nyugalmazott egye-

Mészáros Rezső rektor átadja a köztársasági elnöknek a Szegedi Tudományegyetem Barátainak Egyesülete tiszteletbeli tagságára vonatkozó latin nyelvű dokumentumot. (Fotó: Nagy László)

rad változatlan: minden „kalandozásnak” a hazát kell szolgálnia. A köztársasági elnök a következő 75 évre, mintegy útravalóként, azt ajánlotta a professzori kar figyelmébe, hogy kétféle értékkel indítsák el az egyetem falai közül kilépő diákokat: egészséges hittel abban, hogy minden probléma megoldható; és egészséges kétséggel, hiszen minden eredmény túlszárnyalható.

„Örize meg egyetemünk szívét és gondolataiban” – ezekkel a szavakkal adott át a rektor a köztársasági elnöknek – mint a szegedi tudományegyetem egykori kiváló oktatójának – egy latin nyelvű okiratot; az okmány arról szól, hogy Göncz Árpád a JATE pénteken megalakult baráti körének tiszteletbeli tagja.

Magyar Bálint beszédében kitért azokra az intézkedésekre, amelyeket a magyar felsőoktatás minősége, a diplomák és a kutatási eredmények nemzetközi piacépítés érdekében a kultusztervezés tehet. A módosított törvény egyik legizgalmasabb elemének nevezte a finanszírozási rendszer reformját. A törvény rendelkezik arról, hogy a képzési normatíva minimum 15 százalékának megfelelő összeget – kb. 3,4 milliárd forintot – programfinanszírozásra kell fordítani. Jövőre 680 millió forint pályázható többletforrás lesz a tankönyv- és szakkönyvkiadás támogatására; igen jelentős, évi 1,6 milliárd forint kutatási célú összeggel támo-

gatja a kormányzat a felsőoktatásban működő tudományos műhelyeket. Megalapították a Széchenyi ösztöndíjat, amely négy évi időtartamra magas szintű anyagi elismerést biztosít a felsőoktatás legkiválóbb oktatói és kutatói számára. Az alapító szándéka az volt, hogy növekedjen a magyar egyetemek egzisztenciális vonzereje és lefelé fordítson a minőségi munkát veszélyeztető „agyelszívás”. A törvénymódosítás lehetővé teszi az oktatók számára, hogy akár minden ötödik évben kiszakadhassanak a mindennapi rutinból és teljes energiájukat az alkotásra, kutatásra fordíthassák. A miniszter kifejezte reményét, hogy a tárca a jogi és finanszírozási változtatásokkal hozzá tud járulni a magyar felsőoktatás modernizációjához. Az ünneplő szegedi egyetemnek azt kívánta, hogy az európai egyetemek humanista hagyományainak követésével, az oktatás és a kutatás egységének és szabadságának biztosításával továbbra is élvezhesse a nemzetközi felsőoktatás, a hazai közélet elismerését és szimpátiáját. Szalay István, Szeged polgármestere azt mondta, hogy a város történetében 75 évvel ezelőtt volt – Trianon után – az első aranybetűs nap: Szeged egyetemi város lett. Beszéde után a város polgárai nevében, az egymásra támaszkodás és együttműködés jelképeként szalaggal díszítette az egyetem zászlaját.

A JATE testvéregyetemeinek képviseletében Keijo Paunio, a turkui egyetem rektora mondott üdvözlő beszédet és méltatta az együttműködés eredményeit. Az ünnep alkalmából a JATE díszdoktorává avatták Jean Perrot francia nyelvész, a Sorbonne professzort és Ladik János természetudóst, az Erlangen-Nürnbergi Friedrich-Alexander Egyetem kémiai tanszékének professzorát. (A Honoris Causa Doctorok életpályáját szombati mellékletünkben ismertettük.) Jean Perrot – aki a szegedi francia tanszék oktatóival együttműködve szerkeszti jelenleg az új francia-magyar és magyar-francia szótárt, – francia, majd ékes magyar nyelven köszöntötte meg a kitüntetést és tájékoztatta hallgatóságát a szegedi egyetem eleven jelenlétéről a francia egyetemi életben. Az 1957-ben külföldre kényszerült Ladik János professzor azoknak a nevet sorolta, akiket Szent-Györgyi Albert mellett az egész világ tudományosságáért ismert. A nemzetközi tekintélyű egykori és mai szegedi természettudósok impozáns névsorára utalva kifejezte nagybecsülését az egyetemnek, amely néhány évtized alatt ennyi világhírességet adott az egyetemes tudományok számára. Az új díszdoktorok szombaton délután tartották meg tudományos előadásait.

S. E.

(A két honoris causa doktor életpályáját szombati mellékletünkben ismertettük.)

Röszkéi falunapok Elkészült a monográfia

Vastag József lett Röszke díszpolgára. (Fotó: Somogyi Károlyné)

temi tanár mutatta be. A Röszke földje és népe címet viselő könyv elkészítése már csak azért is nehéz feladatnak számított, mert a

község 1950-ig Szeged részének számított, csak ezután vált önállóvá. Így az ezt megelőző esztendőknél kapcsán a kutatók úgy dol-

goztak, mintha tüt kerestek volna a szénakazalban – a szegedi levéltárban és gyűjteményekben kutattak röszkéi események és hírek

után. A monográfia szerkesztői gondoskodtak arról, hogy a dokumentumban mindenki megtalálja az őseit – ezért is áll 2792 névből a névmutató. Az ünnepségen adta át a díszpolgári címet Magyar László polgármester Vastag József nyugdíjas pedagógusnak, helytörténésznek, aki valóban sokat tett a községért. Tanítói és tanárként dolgozott, s bár szolgált más településeken is, munkáját Röszkén kezdte és fejezte be. A tanítás és a nevelés mellett pedig a néphagyományok feldolgozását tekintette fő feladatának, hagyományörző énekkart szervezett, s kezdeményezője volt a Röszke monográfiájának is. A falunapi rendezvényeken szombat este bált rendeztek a művelődési házban, vasárnap pedig különféle bemutatókra, vetélkedőkre és sportrendezvényekre várták az érdeklődőket.

T. V.

forrás

Ferences esték

● **Munkatársunktól**
Tíz alkalommal egymás után Ferences evangéliumi estékre kerül sor Szegeden az Alsóvárosi Ferences Korostorban, amelyek során mindannyiszor egyetlen főhásról – „a mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma” – beszélgethetnek a résztvevők. Az első estét ma, hétfőn rendezik. A kenyér mint létkérdés: az én létem mennyiben kenyérlét? címmel. Az állandó program: fél hatkor szentmise, negyed hétkor esti dicséret, háromnegyed hétkor szentélművészet, 7-kor előadás, beszélgetés, tea. A mai beszélgetés házigazdája: Zatykó László ferences testvér.

Élnem adjatok

● **Munkatársunktól**
Az erdélyi Nagysomkúton született 1938-ban, ám lelkipásztor édesapját a Szatmár megyei Batizra helyezték: így kezdődött a húsz esztendeje tragikusan elhunyt erdélyi költő-legenda, Szilágyi Domokos életpályája. Szatmárnémeti közel 500 éves gimnáziumában, majd Kolozsvár (akkor még) magyar egyetemén folytatta tanulmányait. Innen datálódik a sajátos és a magyar nyelvet gyönyörűen árnyaló versei, amelyek már életében híressé tették. Ezekből a versekből kap szelvényt a szegedi közönség ma, hétfőn este 6 órakor a Közéleti kávéház műsorában, ahol Élnem adjatok címmel emlékestet rendeznek a költő halálának 20. évfordulóján. Az est vendége a költő kortársai, erdélyi és vajdasági előadóművészek lesznek. Házigazda: Vörös László irodalomtörténész. Az est rendezője az Ótágú Síp egyesület.

Öblítenek

● **DM-információ**
A Szegedi Vízmű Kft. október 15-én és 16-án 8 és 14 óra között hálózati öblítést végez, ami érinti a Tarján, az Északi- és Makkosháza városrészeket, valamint 15-én Algyót. Az öblítés miatt az ivóvíz zavarossá válhat és nyomáscsökkenés léphet föl. A zavaros víz ülepítés után fogyasztásra alkalmas.